

วัตถุประสงค์

1. ให้นักศึกษารู้จักประโยชน์กรรมวาจาในภาษาญี่ปุ่น
2. ประโยคกรตุวาจา
3. ประโยคที่กริยาเป็นทั้งกรตุวาจาและกรรมวาจา

คำอธิบายศัพท์

虫	(むし)	แมลง
けいかん		ตำรวจ
つかまえる		จับ
とちゅう		กลางทาง, ระหว่างทาง
女中さん	(じょちゅうさん)	คนใช้, หญิงรับใช้
困る	(こまる)	ลำบาก
海岸	(かいがん)	ฝั่งทะเล, ชายหาด
涼い	(すずしい)	เย็น
しょうひん		รางวัล
わたす		มอบให้, ยื่นให้
家内	(かない)	ภรรยา
ぬすむ		ขโมย
悪口を言う	(わるくちをいう)	พูดนินทา, พูดให้ร้าย
近所の人	(きんじよのひと)	เพื่อนบ้าน
やり直す	(やりなおす)	แก้ไขใหม่
店員	(てんいん)	พนักงานขายของ

何回も (なんかいも)	หลายครั้งหลายหน
小さい時 (ちいさいとき)	สมัยเด็ก ๆ
昨日 (きのう)	เมื่อวานนี้
パーティー	งานเลี้ยง, งานปาร์ตี้
クリスマス	วันคริสต์มาส
おもちゃ	ของเล่น
しかる	คุด่า, ว่ากล่าว
ほめる	ชมเชย
そんけいする	ยกย่อง, นับถือ
ほろろくする	ออกอากาศ
足をふく (あしをふく)	เหยียบเท้า
ニュース	ข่าว
さんこうしつ	ห้องหนังสืออ้างอิง
じゅうぶん	เพียงพอ

1. ประโยคกรรมวาจก (Passive)

ประโยคกรรมวาจก คือ ประโยคที่เราเน้นผู้ถูกกระทำ (กรรม) มากกว่าผู้กระทำ เราจะเอาผู้ถูกกระทำไว้ต้นประโยคแล้วตามด้วยผู้กระทำ ในภาษาญี่ปุ่นจะมีโครงสร้างของประโยคและมีการใช้กริยาในรูปกรรมวาจกต่าง ๆ กันออกไปดังนี้ คือ

1.1 ประโยคกรรมวาจกแบบธรรมดา มีโครงสร้างคือ

นาม₁ {が
は} นาม₂ に กริยารูปกรรมวาจก = นาม₁ ถูก.....โดย นาม₂

ตัวอย่าง

1. 魚 が 虫 を 食べた。 (ประโยคธรรมดา)
ปลากินแมลง
虫 が 魚 に 食べられた。 (ประโยคกรรมวาจก)
แมลงถูกปลา
2. けいかん が どろぼう を つかまえた。 (ประโยคธรรมดา)
ตำรวจจับผู้ร้ายแล้ว
どろぼう は けいかん に つかまえられた (ประโยคกรรมวาจก)
ผู้ร้ายถูกตำรวจจับแล้ว
3. 田中 先生 が 山本 先生 に 日本 語 を 教えられました。
ฉันถูกสอนภาษาญี่ปุ่นโดยอาจารย์ทานากะและอาจารย์ยามาโมโตะ
4. 弟 は 日々 母 に しかられます。
บางครั้งน้องชายถูกแม่ดุ
5. 私 は けさ 早く 起こされました。
เมื่อเช้านี้ฉันถูกปลุกให้ลุกขึ้นตั้งแต่เช้า

การผันกริยาให้เป็นรูปกรรมวาจก

กริยากลุ่ม 1 เปลี่ยนเสียง u เป็น areru เช่น
読む 読まれる

話す 話す
 กริยากรุ่ม 2 เปลี่ยนเสียง ru เป็น rareru เช่น

食べる 食べられる
 教える 教えられる
 見る 見られる

กริยากรุ่ม 3 来る 来られる
 来る 来られる

กริยาที่ผันเป็นรูปกรรมวาจกแล้ว เมื่อจะใช้เข้าประโยคจะผันเช่นเดียวกับกริยา

กรุ่ม 2 เช่น

思われる 思われた 思われな(い) 思われた(い)
 รูปพจนานุกรม รูปอดีต รูปปฏิเสธ รูปแสดงความต้องการ

思われて
 รูปปัจจุบัน

ประโยคกรรมวาจกที่กล่าวมานี้เราใช้เมื่อต้องการเน้นกรรม และอาจจะใช้กับสิ่ง
 ที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ ในภาษาญี่ปุ่นยังมีลักษณะพิเศษของประโยคกรรมวาจกอีกชนิดหนึ่ง คือ
 มีประโยคกรรมวาจกที่เปลี่ยนจากประโยคที่กริยาเป็นสกรรมกริยา หรืออกรรมกริยาก็ได้
 โดยประโยคกรรมวาจกลักษณะนี้จะหมายถึงการกระทำที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโทษกับผู้
 ถูกกระทำ (กรรม) ที่เกิดจากผู้กระทำ หรือเกิดจากกรรมตรง (คำนามที่มีคำช่วย 七
 ตามหลัง)

1.2 ประโยคกรรมวาจกที่เกิดกับอกรรมกริยา

ประโยคแบบนี้จะมีโครงสร้าง ดังนี้คือ

ผู้กระทำ 二 กริยาอกรรมกริยา รูปกรรมวาจก = การกระทำที่เป็นประโยชน์หรือเป็น
 โทษที่เกิดจากกริยาของผู้กระทำ

1. 父が死んだ。(ประโยคธรรมดา)

พ่อตาย

私は父に死なせてしまっています。(ประโยคกรรมวาจก)

ฉันลำบากจากการที่พ่อตาย (ความตายของพ่อทำให้ฉันลำบาก)

2. あなたはきのう散歩のとき雨にふられましたね。

เมื่อวานนี้ในระหว่างที่ไปเดินเล่น เธอลำบากมากที่ฝนตก

คุณถูกฝนตกจนเปียก

3. 女中さんに帰られたら 私たちは困ります。

ถ้าคนใช้กลับไป พวกเราจะลำบากมาก

4. 海岸で涼しい風にふかれて、気持ちよかったです。

ที่ชายหาดลมพัดเย็น ทำให้รู้สึกสบาย

1.3 ประโยคกรรมวาจกที่เกิดกับสกรรมกริยา

ประโยคแบบนี้จะมีโครงสร้างดังนี้ คือ

กรรมตรง	を	+	สกรรมกริยารูปกรรมวาจก	=	การกระทำที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโทษที่เกิดจากกรรม ตรงถูกกระทำ
---------	---	---	-----------------------	---	---

1. 田中さんにレウくんをわたした。(ประโยคธรรมดา)

เขามอบรางวัลแก่คุณทานากะ

1.1 田中さんはレウくんをわたされた。(ประโยคกรรมวาจก)

คุณทานากะถูกมอบรางวัล (คุณทานากะได้รับรางวัลและเขาดีใจ)

ถ้าเป็นประโยคกรรมวาจกธรรมดาแบบนี้ในข้อ 1.1 ประโยคนี้จะเป็น

レウくんが田中さんにわたされた。

รางวัลถูกมอบให้คุณทานากะ

2. 家内はお金をぬすまれたことがあります。

ภรรยาผมเคยถูกขโมยเงิน (และเธอลำบากมาก)

3. あなたは悪口を近所の人に言われた

ことがありますか。

คุณเคย (ลำบากที่) ถูกเพื่อนบ้านพูดให้ร้ายไหม

ประโยคกรรมวาจกแบบ 1.2 และ 1.3 นี้ ประธานจะเป็นคนที่ได้รับประโยชน์ หรือโทษจากกริยาในรูปกรรมวาจกนั้น

2. ประโยคกรรมตุวาจก (Causative)

ประโยคกรรมตุวาจก หมายถึง ประโยคที่ประธานสั่งให้ใครทำอะไร หรือ อนุญาตให้ใครทำอะไร โดยจะมีโครงสร้างของประโยคและมีการผันกริยาของกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

$\text{นาม}_1 \left\{ \begin{array}{l} \text{は} \\ \text{が} \end{array} \right\} \text{นาม}_2 \left\{ \begin{array}{l} \text{を} \\ \text{に} \end{array} \right\} \text{กริยารูปกรรมตุวาจก} = \text{นาม}_1 \text{สั่ง / อนุญาตให้นาม}_2 \text{ทำกริยา.....}$

ประโยคกรรมตุวาจกในภาษาญี่ปุ่นจะมีความหมายอยู่ 2 อย่างคือ

1. หมายความว่า 'สั่ง, บังคับให้ใครทำอะไร' โดยผู้ที่ถูกสั่ง, ถูกบังคับจะตามด้วยคำช่วย を
2. หมายความว่า 'อนุญาตให้ใครทำอะไร' โดยผู้ที่ได้รับอนุญาตจะตามด้วยคำช่วย に ขว้างให้ก้ก่สิกนาคูตัวล่างต่างต่อไป

1. 田中さん が 行きます。
คุณทานากะไป

1.A. 田中さん を 行かせます。
สั่งให้คุณทานากะไป

1.B. 田中さん に 行かせます。
อนุญาตให้คุณทานากะไป

2. 子供 が すわります。
เด็กนั่ง

2.A. 子供 を すわらせます。
บังคับให้เด็กนั่ง

2.B. 子供 に すわらせます。
อนุญาตให้เด็กนั่ง

จากทั้ง 2 ประโยคนี้ เราจะเห็นว่า กริยาเดิมก่อนที่จะทำเป็นรูปกรรตุวาจก คือ 行く 'ไป', する 'นั่ง' เป็นอกรรมกริยา ดังนั้นคนที่ถูกกระทำกริยา จึงอาจใช้คำช่วย を ก็ได้ に ก็ได้ ถ้าใช้ に แสดงว่าคนที่ถูกกระทำยินดีจะทำหรืออยากทำ และคนที่ให้ทำเป็นผู้อนุญาต แต่ถ้าใช้ を คนที่สั่งให้ทำไม่สนใจว่าคนที่ถูกสั่งคิดอย่างไร อยากทำหรือไม่ก็ตาม ก็บังคับให้ทำ ดังนั้นประโยคกรรตุวาจกแบบอนุญาตให้ทำที่ใช้ に จะเกิดกับสิ่งไม่มีชีวิตไม่ได้ เช่น

* 私は車に走らせた。¹

ฉันอนุญาตให้รถวิ่ง (เป็นประโยคที่ผิดใช้ไม่ได้)

สิ่งไม่มีชีวิตจะต้องใช้คำช่วย を เท่านั้น

私は車を走らせた。

ฉันทำให้รถวิ่ง

ในประโยคกรรตุวาจกที่ประโยคเดิมมีทั้งกรรมตรงและกรรมรอง เมื่อทำให้เป็นประโยคกรรตุวาจก กรรมตรงจะใช้คำช่วย を ส่วนกรรมรองจะใช้คำช่วย に ถึงแม้ว่ากรรมรองจะเป็นคนที่ถูกสั่งให้กระทำกริยานั้นก็ตาม เพราะถ้าใช้ を ก็จะมี を ในประโยคถึง 2 ตัว ทำให้ไม่รู้ว่าคำไหนเป็นคนที่ถูกสั่งให้ทำกริยา และคำไหนเป็นกรรมของกริยา²

3. 彼は子供に日本語を勉強させる。

เขาให้ลูกเรียนภาษาญี่ปุ่น

4. 私は田中さんにお金を払わせた。

ฉันให้คุณทานากะจ่ายเงินไป

5. 私は子供にアイスクリームを食べさせた。

ฉันให้เด็กกินไอศกรีม

6. 先生が私たちにしゅくだい を やり直させました。

คุณครูให้พวกเราแก้การบ้านใหม่

1. Matsuo Soga / Nariko Matsumoto, **Foundations of Japanese Language**..... p.353

2. Vasuyuki Sakamoto, **ตรีทิพย์ รัตนไพศาล, ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น....** หน้า 93

7. もう店員に店を閉めさせましたか。

คุณให้พนักงานปิดร้านแล้วใช่ไหม

ในประโยคกรรตุวาจกที่มีทั้งกรรมตรงและกรรมรองเช่นนี้ ความหมายของประโยคจะกำกวม คือ อาจแปลว่า "สั่ง, บังคับ" หรือ "อนุญาต" ก็ได้ เราจะรู้ความหมายของประโยคได้ชัดเจนก็ต้องดูจากบริบทที่แวดล้อมอยู่ด้วย

การผันกริยาให้เป็นรูปกรรตุวาจก

กริยากลุ่ม 1 เปลี่ยนเสียง u เป็น aseru

書く	書かせる
待つ	待たせる
使う	使わせる

กริยากลุ่ม 2 เปลี่ยน ru เป็น saseru

食べる	食べさせる
教える	教えさせる
見る	見させる

กริยากลุ่ม 3

する	させる
来る	来 <small>(こ)</small> させる

การผันกริยาให้เป็นรูปกรรตุวาจกนั้น นอกจากจะทำได้เป็นเต็มรูปตามกฎเกณฑ์ข้างบนแล้วยังอาจทำเป็นรูปอย่างสั้นได้ โดยการเปลี่ยนรูป せる ให้เป็น す ได้อีกด้วย¹

เช่น

食べさせる	食べさす
歌わせる	歌欠わす

กริยากรรตุวาจกแบบเต็มรูปจะผันเหมือนกริยากลุ่ม 2 เนื่องจากลงท้ายด้วย eru ส่วนกริยากรรตุวาจกแบบสั้นนั้น ลงท้ายด้วย su จึงต้องผันแบบกลุ่ม 1

1. Matsuo Soga / Nariko Matsumoto, Foundation of Japanese Language.. p.p.352-3

ประโยคที่มีกริยารูปกรรตุวาจก ถ้าเอารูป ください ซึ่งเป็นรูปขอร้องตามหลังเป็น ~せてください จะหมายความว่า "กรุณาให้ฉันทำ....." เช่น

1. その新聞を読ませてください。

กรุณาให้ฉันอ่านหนังสือพิมพ์นั้นหน่อย

2. 水を飲ませてください。

กรุณาให้น้ำฉันดื่มหน่อย (ขอน้ำดื่มหน่อย)

3. 行かせてください。

กรุณาให้ฉันไปเถิด

3. ประโยคที่กริยาผันเป็นกรรตุวาจกและกรรมวาจก (Causative passive)

กริยาที่ผันเป็นรูปกรรตุวาจกและกรรมวาจกที่กล่าวถึงข้างต้น อาจจะมารวมเป็นกริยาตัวเดียวกัน แล้วจะแปลว่า "ถูกสั่งให้ทำ....." "ได้รับอนุญาตให้ทำ....." แล้วจะมีรูปดังนี้คือ

กรรตุวาจก せる + กรรมวาจก られる กลายเป็น せられる

1. 先生に何回も本を読まされた。

ถูกครูให้อ่านหนังสือหลายครั้ง

2. あなたは人に待たせられるのはきらいですか。

คุณไม่ชอบถูกบังคับให้คอยคนอื่นใช่ไหม

3. あなたは小さい時英語を習わせられましたか。

เธอเคยถูกบังคับให้เรียนภาษาอังกฤษเมื่อสมัยที่เป็นเด็กไหม

4. 私はきのうパーティーで歌を歌わせられました。

เมื่อวานฉันถูกบังคับให้ร้องเพลงในงานปาร์ตี้

แบบฝึกหัด

1 จงผันกริยาต่อไปนี้ให้เป็นรูปกรรมวาจกและกรรตุวาจกตามลำดับ

- 見る 見られる 見させる
- あける
- 入れる
- 教える
- ほめる
- へたえる
- おぼえる
- 来る
- 旅行する
- ぶる
- わたす
- 歌う
- ぶく
- 返す
- 直す
- えらぶ
- 死ぬ
- ぶく
- おう
- 待つ
- 歩く
- 食べる

2 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรมวาจก

ตัวอย่าง 田中さんが日本語を教えます。

日本語は田中さんに教えられます。

- 1 田中さんが英語を話します。
- 2 学生がそれと同じ本を言売っています。
- 3 クリスマスのころ こんなおもちを売ります。
- 4 魚が虫を食べます。
- 5 その国では フランス語を話します。
- 6 日本人は こんなおもしろい歌を歌います。
- 7 この大学を 東京大学とよびます。
- 8 みんなが 田中さんは (い)い先生だと言います。

3 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรมวาจก

- 1 父は わたしを しかります。
- 2 母は 妹を ほめました。
- 3 先生が その学生を よびました。
- 4 かは わたしを さしました。
- 5 あの人 は 友だちを 止めました。
- 6 あの人 が 子供を たすけた のです。
- 7 あの人 が わたしに 教えた ことが たくさん あります。
- 8 カナダ では 英語 と フランス語 を 話します。
- 9 みんな 心から その方 を そんけい しています。
- 10 それを 朝の ニュース の 時間 に ほくそう しました。

4 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรมวาจก

ตัวอย่าง 父が死にました。
父に死なれました。

- 1 春に 雨がよくふります。
- 2 犬が死にました。
- 3 子供が泣きました。

- 4 風がふきました。
- 5 だれかが足をふみました。
- 6 先生が私のこたえを直しました。
- 7 私の名前を新聞に出しました。
- 8 妹が私の洋服を着ました。
- 9 弟がお酒をみんな飲んでしまいました。
- 10 父が手紙を読みました。

5 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรมวาจก (แบบข้อ 1.3)

ตัวอย่าง あの おまわりさんは わたしの子供を たすけました。

わたしの子供が あの おまわりさんに たすけられました。

- 1 友だちは わたしに 本をおくりました。
- 2 先生は わたしに こんな しつもんを しました。
- 3 知らない人が わたしに そのことを 聞きました。
- 4 わたしの 時計を こわしました。
- 5 子供は へやの まどを ガラスを わりました。
- 6 妹は よる おそく となりの へやで ピアノを ひきました。
- 7 となりの うちで ラジオ を 大きく かけました。
- 8 子供たちは きれいに 咲いた 花を とりました。
- 9 友だちは 毎日 使う 私の 字引を 持って 行きました。
- 10 わたしに たびたび 電話を かけました。

6 จงเปลี่ยนประโยคกรรมวาจกต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรมคา

ตัวอย่าง 私の 大学を ニュースに 出されました。

私の 大学を ニュースに 出しました。

- 1 友だちに タバコを ぜんぶ すわれて しまいました。

- 2 わたしは おばあさんに 何回も そのことを 聞かれました。
- 3 兄に へやの 前に 大きな 荷物を おかれました。
- 4 つくえの上の本を 母に かたづけられました。
- 5 どろぼうに カメラを とられました。(わたしは)
- 6 池田さんは みんなに 名前を 知られています。
- 7 先生に 仕事を たのまれた人は さんこうして 行って ください。
- 8 先生に そのことを 言われて 初めて 気が つきました。
- 9 しけんには いつも じゅうぶんな 時間を あたえられて います。
- 10 名前を よばれたら 手を あげなさい。

7 จงผันกริยาต่อไปนี้ให้เป็นรูปกรรตุ วากทั้งแบบสั้นและแบบเต็มรูป

· 見る	見させる	見さす
· かんがえる		
· 教える		
· 受ける		
· とる		
· 聞く		
· 通る		
· すわる		
· ふむ		
· まにあう		
· 立つ		
· 退院する		
· 死ぬ		
· 返す		

8 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรตุวาจก

ตัวอย่าง 田中さんが行った。

私は 田中さんを行かせた。ฉันให้คุณทานากะไป

私は田中さんに行かせた。ฉันอนุญาตให้คุณทานากะไป

田中さんが英語を話した。

私は 田中さんに英語を話させた。

ฉันให้คุณยามาคะพูดภาษาอังกฤษ

ฉันอนุญาตให้คุณยามาคะพูดภาษาอังกฤษ

- 1 子供が英語を習った。
- 2 田中さんがそこにすわった。
- 3 山中さんが私の車を運転した。
- 4 学生がその漢字をおぼえた。
- 5 子供は毎日家で遊んだ。
- 6 鈴木さんが帰った。
- 7 友だちは私の家で酒を飲んだ。
- 8 学生が日本語でその手紙を書いた。
- 9 田中さんが私の先生に会った。
- 10 病気だったから弟は休んだ。

9 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้กริยาเป็นรูปกรรตุวาจกและกรรมวาจก

ตัวอย่าง 田中さんが私に 行かせました。

私は 田中さんに 行かせられました。

- 1 私に その仕事をさせました。
- 2 父が私を急がせました。
- 3 母は 私に たまごを食べさせました。
- 4 田中さんは 私に ビールを飲ませました。
- 5 先生は 私に その手紙を読ませました。

- 6 友だちは 私に その 新しい車を 運転 させました。
- 7 私に 英語でそれを 言わせたのです。
- 8 私に その本を 買わせたのです。
- 9 兄は 私に お金を 払わせたのです。
- 10 父は 私に おもしろいお話を 聞かせました。

10 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรตุวาจกแบบอนุญาติ
ตัวอย่าง うちの太郎が電話をかけます。

うちの太郎に 電話を かけさせます。

- 1 ねこが水を 飲みます。
- 2 田中さんが日本語を 教えます。
- 3 弟はこの車を 使います。
- 4 子供が新聞を 買います。
- 5 妹がそのことを 言えます。
- 6 家岡がお菓子を 作ります。

11 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคกรรตุวาจกแบบบังคับ
ตัวอย่าง 風がふきます。

風を つか せます。

- 1 車が 走ります。
- 2 タクシーが 来ます。
- 3 雨が ふります。
- 4 バスが 止まります。
- 5 英語が わかります。
- 6 クラスが おわります。
- 7 汽車が 通ります。

12 จงเปลี่ยนประโยคต่อไปนี้ให้เป็นประโยคที่กริยาเป็นรูป
ตัวอย่าง 兄がもう一度考えます。 兄に もう一度考えさせてください。

- 1 私が少し休みます。
- 2 私がこの家に住みます。
- 3 私は代金を払います。
- 4 私は英語を話します。
- 5 私がしゃしんをとります。
- 6 田中さんが小説を書きます。
- 7 山本さんがその仕事をします。